

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

92

Szerző:

Cím:

Forrás:

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Idő:

Személy:

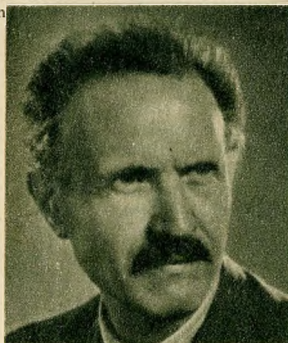
Helyszám:

Életem legérde- kesebb élménye

A „CSODA” MEGTÖRTÉNT

Elmondja Bory Jenő
szobrászművész, a Kép-
zőművészeti Főiskola
rektora

„Legérdekesebb” való-
ban csak egy lehet a
sok-sok érdekes közül. Azonban tekintünk
a szívünk mélyére: egész életünkre kiható ese-
mény, amelyre szilárdan lerakhatjuk életünk
alapjait, úgy, rendszeren a szívügyek körül
forog.

Negyven évvel ezelőtt történt a nagy esemény.
Arról szól a mese, hogyan és hol találtam meg
nagynehezen, huszonöt évi keresés után, az
én életem kedves párját. Mert azt mondják,
akik tudják, hogy már a bölcsőben is az ő
névét sirltam.

Ugy történt a dolog, hogy ezelőtt negyven
évvel beiratkoztam a művésziskolába; búsan
és elszontyolodva, szinte reménytelenül, mert
már ideje lett volna, hogy megházasodjam, de
még nem találtam meg a leányzót, akit magam-
nak elképzeltem. Hogy milyennek képzelem el
az ifjú az ő ideálját, jövődő élete párját:
kimondottan anyagnak. És én még nem
találtam még ezt az imáadásra méltó anygalt.
Ezért járkáltam, ódöngtem reménytelenül,
búsan, betegesen; szívem szörnyen fájt, hogy
eljár az idő és elkésem róla, hogy belépjek a
házasság paradicsomába.

És ekkor, ezelőtt negyven évvel, megtörtént
a „csoda”, a művésziskolában, ahol ifjak és
leányok együtt tanultak.

Széky Bertalan volt a mesterünk. Vártuk
az óra kezdetét. Ott álltam magam is a tan-
terem ajtajában, a lépcsőfordulónál. Fentről
jött volna a „nagy öreg”: de én lefelé néztem,
mint aki bánatot hordoz a szívében. Amint
nézek a lépcsőn lefelé, egy pillanat alatt meg-
villámlik bennem a lélek. Tágra nyílik szemem
a csodálkozástól. Egy gyönyörű leányka jött
fölfele... Megvan! Dübörgött bennem a
hang. Megvan! Ez az, akit én keresek.
Félreálltam. A „csoda” elment mellettem.

Meg volt a kincs. De hogyan kezdjem?
Hogyan szerezzem meg ezt a kincset, amelyet
az Isten nekem megmutatott. Alig vártam
a következő órákat, amikor Széky Bertalan
a munkáinkat végigbírálta. Hát a leánymeg-
hódításban ő is segített. Mindkettőnk munkáit
értékelt. Jutalmakat is kaptunk. Szinte össze-
boronált bennünket. Nagyon szerelte ezt a
kisleányt. Műtermében pár társnőjével (ők
voltak a gardedámok) külön foglalkozott vele.
Egy alkalommal meghatottan így szólt hozzám:
„Nem csoda, hogy ragaszkodunk egymáshoz;
mind a ketten árvák vagyunk”. — És ez igaz
is volt. Le is jestedte őt. Mint becses erekiye,
itt van a kép most is birtokomban. Aligalag
óvta. Elmagyarázta neki, hogy a fiúk közül
kire érdemes ránézni. En voltam a szerencsés
beajánlott, bár szívünk akkor már megkötötte
a szent friggel. Persze azt is megtudta az
öreg; mindig komoly, keserű arcán mosoly
futott át, amikor így szólt hozzám: „Ebben a
leányban van spiritusz. Ez jó művész lenne,
ha férjhez nem menne. De vegye el uram. Így
tökéletesedik a faj”. — Egyelőre nem láttuk a
tökéletesedést (valami nagy mértékben), de
majd tán az unokákban. Van már hat darab.

Negyven esztendeje ennek. Negyven esztan-
deje! És én azóta magyarázom márványban,
bronzban, képekben, rajzban, versben — hogy
milyen volt ő, illetve milyen, mert még mindig
virul. Amde ezek az ábrázolások az ő valódi
testi-lelki szépségeit alighogy megközelítik.
Már le is mondtam róla, hogy sikerüljön.
Bármily csodásak ezek a művek, mind csak
árnyéka az élő valóságnak. Vagy ez csak az

én boldog elfogultságom? Mindent megkísér-
lek, hogy szépségeit megmutassam, amit az
idő le akar rombolni.

A róla készített képek és szobrok mind a
székesfehérvári Bory-várban vannak, mert az
egész vár ő érte épült. Ott vannak a költémé-
nyek is, márványba és gránitba vésvé. Nem
akarom elhinni, hogy minden szépnek, jónak,
igaznak gyászora az, hogy véget érjen. Ennyi
szépség, jószág el nem enyészhetik.